

Luonnossa on 92 eri alkuainetta. Kaikki muut aineet rakentuvat niistä. Tutki, miten alkuaineita voisi ryhmitellä niiden eri ominaisuuksien mukaan.

Välineet

45009	Alasin, teräslevy
11044	Paristonpidin
24009	Paristo 1.5 V Ø 34, pit. 61
11061D	KytKentäalusta
11065	KytKentäkappale
11039	Lampunalusta E10
23012	Hehkulamppu 1,5 V
23007	Sähköjohdin 25 cm, punainen 2 kpl
23007B	Sähköjohdin 25, cm musta
35010	Vasara Peltisakset

Turvallisuus

49004	Suojalasit
46006	Työtakki

Jodia ei saa ottaa pois purkista.

Aineet

59381B	Kupari, levy
59860	Hiili
59637	Tina, rakeet 100 g

59586 Rikki, härme 270 g

59292 Jodi 50 g

59568C Rauta, levy

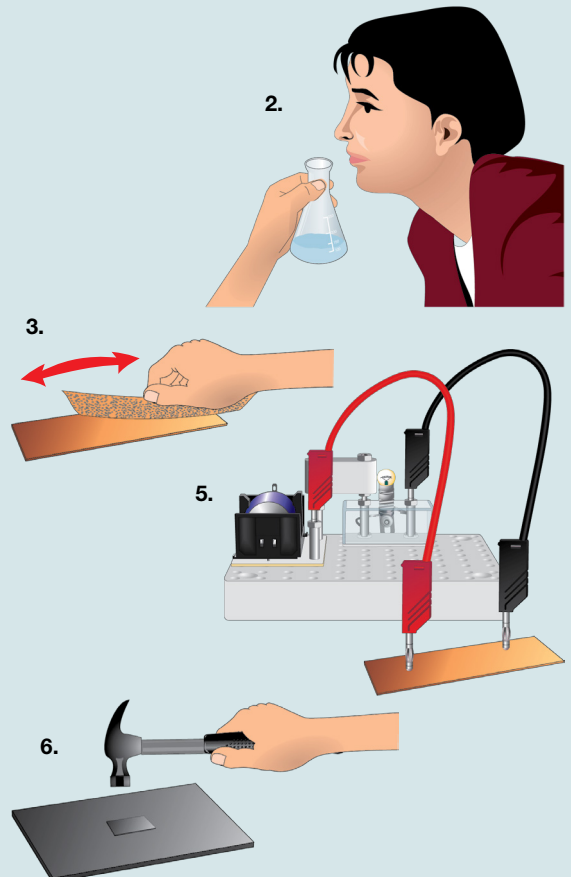
59433C Magnesium, nauha
n. 3 m x 2 mm

59109 Alumiinilevy
Kulta (piirilevyn kytkentätappi)
Fosforia (tulitikkurAsian raapaisupinta)
Kontaktimuovia
Hiomapaperia

Suoritusohjeita ja kysymyksiä

- Tutki aineiden ominaisuuksia ja täydennä taulukkoon.
 - Kemiallinen tunnus
 - Haju (haista jodia varovasti).
 - Väri ja kiilto (puhdistä pinta hiomapaperilla).
 - Olomuoto (kiinteä, neste, kaasu).
 - Johtaako aine sähköä (ei jodille).
 - Sitkeys (murtuuko vai muovautuuko lyötäessä, ei jodille).
 - Liimaa näyte aineesta taulukon ensimmäiseen sarakkeeseen kontaktimuovin alle (ei jodia).
- Keksi eri tapoja ryhmitellä alkuaineita niiden ominaisuuksien perusteella.

Alkuaine	Tunnus	Haju	Väri ja kiilto	Olomuoto	Johtaako sähköä	Sitkeys/ kovuus
Kloori						
Hiili						
Tina						
Fosfori						
Rikki						
Kupari						
Jodi (älä liimaa)						
Rauta						
Kulta						
Magnesium						
Alumiini						

Havainnot ja päätelmät

Keksi erilaisia tapoja jakaa alkuaineita erilaisiin ryhmiin. Kuinka monta ryhmää keksit?

Tehtäviä

1. Mitä yhteisiä ominaisuuksia on metalleilla?
2. Mitkä kaksi alkuainetta ovat huoneenlämpötilassa nesteitä?
3. Mikä on ainoa sähköä johtava epämetalli?
4. Miksi elohopeaa pitää säilyttää suljetussa astiassa?
5. Selvitä seuraavien aineiden sulamispisteet
 1. Rauta
 2. Alumiini
 3. Kulta
 4. Hiili
 5. Tina
6. Miksi klooria sisältävää emäksistä puhdistusainetta ei saa sekoittaa happamaan pesuaineeseen?
7. Aineen esittely: Elohopea
 1. Mikä on sen kemiallinen tunnus?
 2. Missä olomuodossa elohopea on huoneenlämmössä?
 3. Mihin sitä käytetään?
 4. Miksi käytetyt loistevalaisimien putket pitää toimittaa ongelmajättepisteeseen?
 5. Miten elohopealle voi altistua?